

Motion till riksdagen

1988/89:N320

av andre vice talman Christer Eirefelt och Margareta Fogelberg (båda fp)
Främjande av småföretag, m.m.

Småföretagen dominerar

Hallands näringsliv domineras av mindre och medelstora företag. Det innebär mångfald i serviceutbud och arbetstillfällen och gör vårt län mindre känsligt för strukturförändringar. Ytterligare en positiv effekt av våra många småföretag är att den regionala balansen underlättas.

Mindre företag utgör ofta en bra miljö för nya idéer. Det har lett till att många produkter och tjänster skapats och utvecklats i halländska småföretag.

Hallands gynnsamma förutsättningar för småföretagande motverkas emellertid av den socialdemokratiska regeringens industripolitik. Regeringens åtgärder, eller brist på åtgärder, gynnar stora enheter, vilket bl.a. framgår av att makt- och ägarkoncentrationen i svenskt näringsliv ständigt ökar.

I en liberal ekonomi är däremot förekomsten av många fristående företag en nödvändighet. Folkpartiet redovisar i en särskild motion förslag som på en rad olika områden skulle främja verksamheten i de mindre och medelstora företagen.

Bl.a. måste den arbetsrättsliga lagstiftningen ses över, byråkrati och krångel minskas och skattelagstiftningen göras förmånligare för den som startar och utvecklar ett litet företag.

Förhållandevis många sysselsatta i jord- och skogsbruk

Även om länets jordbruksareal minskar är fortfarande relativt många hallänningar, 10 %, sysselsatta inom jord- och skogsbruk. Motsvarande siffra för riket i övrigt är 5 %.

Enligt vår uppfattning måste svensk jordbrukspolitik förändras. Vi står inför en oundviklig internationalisering som kommer att kräva inte bara en ökad marknadsanpassning, utan också större miljö- och naturvårdshänsyn.

Det kommer att bli nödvändigt att bryta den onda cirkeln med regleringar som ständigt föder nya regleringar.

Halland utgör ett bra exempel på att nuvarande politik inte är bra. Samtidigt som många av länets lantbruksföretag har ansträngt ekonomi klagar konsumenterna över höga priser och miljön utsätts för stora påfrestningar.

En ny jordbrukspolitik måste baseras på ett bibehållet gränsskydd till dess en nedtrappning kan ske genom samordnade internationella åtgärder.

Vidare måste prisregleringslagen avskaffas och prisbildningen inom landet släppas fri för huvuddelen av produkterna. Slutligen bör en arealersättning införas.

För Halland, med sin omfattande lantbruksverksamhet, är det angeläget att det går att bevara ett livskraftigt svenskt jordbruk, dels för att det producerar livsmedel med produktionsmetoder och kvalitet som vi kan påverka, dels för att jordbruket tillför samhället en rad andra nyttigheter. Det har stor betydelse för bl.a. miljövård, regionalpolitik, turism och friluftsliv.

Den jordbrukspolitik som vi förordar utgår således från en helhetssyn där allt detta vägs in.

1988 utnämndes internationellt till landsbygdens år och i vårt land har kampanjen HELA SVERIGE SKA LEVA pågått.

Jordbruket spelar en central roll för dessa ansträngningar. Fortsätter minskningen kan man lätt sjunka under den nivå som utgör minimiunderlaget för servicefunktioner som skola, lanthandel och kommunikationer.

Vi vill i det här sammanhanget fästa uppmärksamheten på en annan viktig del i arbetet för en levande landsbygd.

För att slutföra sin utbildning måste de flesta ungdomar lämna landsbygden. För att de ska vara intresserade av att senare flytta tillbaka, kanske för att ta över föräldragården, starta ett eget företag eller pendla till en arbetsplats i centralorten krävs att de har upplevt sitt boende på landsbygden positivt.

Om man, för att nämna ett exempel, får tre timmars längre skoldag än kamraterna p.g.a. dåligt planerade skolskjutsar, inverkar det menligt på intresset att senare bosätta sig med sin egen familj på landsbygden.

Vid planering och utbyggnad av samhällets service är det därför nödvändigt att ta hänsyn till ungdomarnas behov på ett helt annat sätt än vad som sker idag.

Problem för fisket

Också fisket har stor betydelse för Halland. Den viktigaste förutsättningen för näringens framtid är att ambitionsnivån när det gäller att minska föroreningsbelastningen i Öresund, Kattegatt och Skagerrak höjs betydligt.

Vi redovisar vår syn på fiskets förutsättningar i Halland i en särskild motion.

Turismen kan utvecklas betydligt

Det är ett betydande antal arbetstillfällen i länet som, direkt eller indirekt, kan härledas till turismen. Närmare 3 000 årsverken skapas av turistnäringen.

Havet och stränderna dominerar utbudet av aktiviteter, men det skiftande landskapet, från kusten i väster till skogsbygderna i öster, gör att turisternas varierande önskemål kan tillgodoses.

Turismen som näringsgren borde enligt vår uppfattning bli föremål för ett större intresse, inte bara i Halland utan i hela landet.

Sverige har bra förutsättningar för en omfattande turistnäring. Ändå har

vårt land ett stort negativt turistnetto, som dessutom hela tiden växer. I det här avseendet är vi i särklass sämst bland de nordiska länderna.

Hotellen bygger visserligen ut sin kapacitet, men det sker på en marknad där mindre än 40 % av bäddkapaciteten utnyttjas. För Halland är motsvarande siffra 33 %, något över 60 % om man mäter enbart juli månad.

Utöver de insatser som sker regionalt och lokalt, insatser som för övrigt också borde utökas, krävs en bättre samordning t.ex. när det gäller marknadsföring utomlands.

För Halland, med sin närhet och lättillgänglighet i förhållande till flera stora marknader, skulle en ökad satsning på turistnäringen få många positiva effekter.

Slå vakt om hantverket

Hantverket har spelat en viktig roll i Hallands utveckling. Förutom mer traditionella hantverksyrken kan nämnas linodling och hanteringen av spånadslin, fåravel med spinnerier och färgerier för ullhanteringen och konsten att täcka tak med halm.

Villkoren för länets hantverksnärings har försämrats. I takt med industrins utveckling har många hantverk drivits tillbaka.

Det är från flera utgångspunkter en beklaglig utveckling.

Ett levande hantverk står inte i motsatsställning till en framtidsinriktad industriell produktion. Tvärtom utgör det ett viktigt komplement. Hantverksskunnande – förvärvat genom generationers praktik – kan stödja dagens teknik och initiera morgondagens.

För att främja det levande hantverket krävs bl.a. ett utvidgat lärlingssystem och ett aktivt arbete av yrkesrådgivarna för att väcka ungdomarnas intresse.

Vidare bör Utvecklingsfonderna utvidga sin målgrupp till att också gälla denna näringsgren och i varje län bör finnas en konsulent som är ansvarig för information om hantverket och för bevakning av dess intressen.

Hemställen

Med hänvisning till vad som i motionen anförts hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om åtgärder för att främja verksamheten i mindre och medelstora företag,

[att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om en ändrad inriktning på jordbrukspolitiken,¹]

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om rekryteringen till hantverksyrken.

Stockholm den 25 januari 1989

Christer Eirefelt (fp)

Margareta Fogelberg (fp)

¹ 1988/89:Jo264